

Вчені розшифрували геном акули, яка живе 400 років: у чому секрет її довголіття

ДМИТРУК АНДРІЙ — 04 Червня 2026, 00:55 2 Mins Read — НАУКА

Гренландська акула / © unsplash.com

Важливі новини щодня — додайте «Експерт» в улюблені джерела Google

Гренландська акула вважається найдовговічнішою хребетною твариною на планеті. Тепер науковці вперше повністю дослідили її геном і знайшли підказки, які можуть пояснити виняткову тривалість життя та стійкість до раку.

Про це пише [Live Science](#).

Гренландські акули (*Somniosus microcephalus*) мешкають у Північній Атлантиці та Північному Льодовитому океані. Дорослі особини можуть досягати довжини 4–5 метрів і проводять більшу частину життя на глибинах до 2,65 кілометра.

Вчені припускають, що ці тварини здатні жити близько 400 років, а статевої зрілості досягають лише у віці приблизно 150 років. Саме тому їх вважають найдовговічнішими хребетними у світі.

У новому дослідженні команда науковців під керівництвом Сіґехару Кіносіти з Токійського університету змогла відновити 96,7% геному гренландської акули.

Під час аналізу дослідники виявили низку генетичних особливостей, які можуть бути пов'язані з рекордною тривалістю життя.

Одним із найважливіших відкриттів стали зміни в білках, які відповідають за компактне пакування ДНК у клітинах. Науковці вважають, що ці особливості допомагають підтримувати стабільність хроматину — структури, з якої формуються хромосоми.

Завдяки цьому в організмі акули може значно повільніше накопичуватися пошкодження ДНК протягом життя.

Крім того, дослідники зафіксували розширення груп генів, пов'язаних із відновленням ДНК та роботою імунної системи.

За словами Кіносіти, це підтверджує припущення, що ефективний ремонт клітинних пошкоджень і контроль імунних процесів є важливими чинниками довголіття та захисту від онкологічних захворювань.

Ще одним важливим відкриттям стало збільшення кількості генів феритину, який відповідає за накопичення та регуляцію заліза в організмі.

На думку вчених, така особливість допомагає акулам краще контролювати обмін заліза та зменшувати окислювальний стрес — один із процесів, що пошкоджує клітини та сприяє розвитку раку.

Також це може впливати на механізм фероптозу — особливий тип запрограмованої загибелі клітин, який залежить від заліза.

«Наш аналіз геному виявив численні свідчення підвищеної стабільності геному та стійкості до стресу у гренландської акули. Її надзвичайне довголіття, ймовірно, пояснюється не одним геном, а комплексними змінами в кількох біологічних системах», — зазначив Сіґехару Кіносіта.

Дослідники вважають, що отримані результати можуть бути корисними для вивчення процесів старіння людини та розвитку вікових захворювань.

Науковці також нагадують, що предки сучасних акул могли існувати ще близько 450 мільйонів років тому. Для порівняння, перші дерева з'явилися приблизно 390 мільйонів років тому, а історія *Homo sapiens* налічує близько 300 тисяч років.

Читайте ЕКСПЕРТ у Google News

Помітили помилку у матеріалі? Повідомте редакцію: corrections@expert.in.ua

гренландська акула довголіття наукове дослідження

Літня колекція суконь SALE

Якщо з'явилися варикозні вени або синюшні вузли, застосуйте це

Мрійте, прагніть, досягайте! Відкриті вакансії з конкурентною зп

ОСТАННІ НОВИНИ

СЬОГОДНІ

01:13 Вчені виявили небезпечний ефект вейпів: які смаки завдають найбільшої шкоди

00:55 Вчені розшифрували геном акули, яка живе 400 років: у чому секрет її довголіття

00:53 Чернівці вирвалися в лідери за цінами на оренду: наскільки подорожчали квартири

00:45 Вчені знайшли сліди зниклої планети: куди могла подітися п'ята планета-гігант

00:33 Розкрито таємницю кольорів паспортів: чому одні країни обирають червоний, а інші зелений

00:23 Українців опередили про борги у Німеччині: що потрібно зробити перед поверненням додому

00:14 Лікарі пояснили, як швидко прибрати свербіж після укусу комахи: прості способи допоможуть одразу

00:04 Вчені знайшли під кладовищем колонію з 5,5 мільйона бджіл: вона існує вже понад століття

03 ЧЕРВНЯ

23:53 Вчені з'ясували, як часто первісні люди міняли постіль: сучасникам є чому повчитися

23:49 Названо найкращі дні для риболовлі у червні: коли чекати найбільшого улову

LOAD MORE

- КАТЕГОРІЇ НОВИН**
- Всі новини
  - Україна
  - Політика
  - Економіка
  - Світ
  - Стиль життя
  - Авто
  - Технології
  - Суспільство
  - Здоров'я

- ІНФОРМАЦІЯ**
- Про проект
  - Автори
  - Редакційна політика і стандарти
  - Політика використання ШІ
  - Політика конфіденційності
  - Правила коментування
  - Контакти

ТОВ «НОВА МІДІА ГРУПА» © 2014—2026
 Реєстрація R40-06871 у Реєстрі суб'єктів у сфері медіа
 Адреса: 01014, м. Київ, вул. Звіринецька, 63
editor@expert.in.ua
corrections@expert.in.ua
reklama@expert.in.ua